

**QUÝ 4
2021**

Bản tin chuyên đề ISG

CHƯƠNG TRÌNH HỖ TRỢ QUỐC TẾ BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

TRONG SỐ NÀY:

- Việt Nam đặt mục tiêu đưa nông nghiệp đi theo quỹ đạo xanh, phát thải thấp để đóng góp thực hiện cam kết trung hòa carbon vào năm 2050.
- Sản xuất nông nghiệp, xuất khẩu nông sản phải xanh, nhân đạo và ổn định
- 2021- một năm tự hào của ngành nông nghiệp

HỘI NGHỊ TOÀN THỂ CHƯƠNG TRÌNH HỖ TRỢ QUỐC TẾ (ISG) 2021: XÂY DỰNG ĐỐI TÁC XANH CHO MỘT NỀN NÔNG NGHIỆP MỚI

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp & PTNT Lê Minh Hoan và ông Rémi Nono Womdim, Trưởng đại diện Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp của Liên Hợp Quốc (FAO) đồng chủ trì hội nghị.

ISG 2021 là sự kiện quan trọng để tham vấn rộng rãi ý kiến đóng góp của các đối tác quốc tế nhằm hoàn thiện Chiến lược phát triển nông nghiệp, nông thôn giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Kế hoạch hành động quốc gia chuyển đổi sang Hệ thống lương thực thực phẩm minh bạch, trách nhiệm và bền vững ở Việt Nam giai đoạn 2021-2030.

Với 'tư duy đổi mới' và 'cùng hành động', ngành nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam vươn tầm

để đủ sức trở thành 'thước đo mức độ bền vững của quốc gia'.

Hội nghị toàn thể Chương trình Hỗ Trợ Quốc tế (ISG) là diễn đàn đối thoại chính sách cấp cao được tổ chức thường niên giữa Bộ NN-PTNT với các cộng đồng các nhà tài trợ quốc tế, các tập đoàn doanh nghiệp và các đối tác để cùng trao đổi, chia sẻ các định hướng chính sách, các ưu tiên của hai bên nhằm đẩy mạnh hợp tác quốc tế, tăng cường điều phối các nguồn lực thúc đẩy sự phát triển nông nghiệp Việt Nam theo hướng bền vững và tích hợp

“đa giá trị”. Hội nghị ISG 2021 do Bộ trưởng Bộ NN-PTNT Lê Minh Hoan và ông Rémi Nono Womdim, Trưởng đại diện Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp của Liên Hợp Quốc (FAO) tại Việt Nam đồng chủ trì.

Hiện tại, ngành nông nghiệp và phát triển nông thôn đang tích cực hoàn thiện Chiến lược Phát triển nông nghiệp, nông thôn giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Kế hoạch hành động quốc gia của Việt Nam về hệ thống lương thực thực phẩm bền vững giai đoạn 2021-2030 để thực hiện mục tiêu tạo dựng hình ảnh nông nghiệp Việt Nam: trở thành nhà sản xuất và cung cấp lương thực, thực phẩm “minh bạch - trách nhiệm - bền vững” mà lãnh đạo Đảng và Nhà nước đã khẳng định với cộng đồng quốc tế.

Chiến lược phát triển nông nghiệp, nông thôn giai

đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 được xây dựng xoay quanh ba trụ cột: “Nông nghiệp sinh thái”, “Nông thôn hiện đại”, “Nông dân thông minh”.

Kế hoạch hành động quốc gia chuyển đổi sang Hệ thống lương thực thực phẩm minh bạch, trách nhiệm và bền vững ở Việt Nam, giai đoạn 2021-2030 được xây dựng trên cơ sở 5 lộ trình hành động đã được đưa ra tại Hội nghị thượng đỉnh về Hệ thống lương thực thực phẩm (LTTP) của Liên hợp quốc (LHQ) vừa được tổ chức hồi tháng 9 năm 2021 bao gồm: Đảm bảo mọi người tiếp cận được thực phẩm an toàn và dinh dưỡng; Chuyển đổi sang tiêu dùng bền vững; Đẩy mạnh sản xuất bền vững; Xây dựng các chuỗi giá trị cạnh tranh, bao trùm và bình đẳng và Tăng cường khả năng thích ứng với tổn thương, cú sốc và sức ép.

CHUYỂN ĐỔI SANG CÁC HỆ THỐNG LƯƠNG THỰC THỰC PHẨM XANH

Bộ trưởng Lê Minh Hoan cho rằng, để chuyển mình thay đổi, ngành Nông nghiệp không thể tự đứng một mình, làm một mình mà cần có sự chia sẻ, đồng hành, hỗ trợ, ủng hộ của các bộ, ban ngành trung ương và địa phương và đặc biệt là sự đồng hành và hỗ trợ của cộng đồng quốc tế để xây dựng nên đối tác xanh cho một nền nông nghiệp mới.

Đồng thời, Bộ trưởng khẳng định: với “tư duy đổi mới” và “cùng hành động”, ngành NN-PTNT Việt Nam sẽ thực hiện được khát vọng về một nền nông nghiệp sinh thái, tiên tiến, tích hợp đa giá trị, kết hợp hài hòa tài nguyên bản địa, bản sắc văn hoá, niềm tin xã hội với khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, vươn tầm để đủ sức trở thành “thước đo mức độ bền vững của quốc gia”.

Bộ trưởng Bộ NN-PTNT Lê Minh Hoan

FAO ĐÃ LUÔN ĐỒNG HÀNH, ỦNG HỘ NHỮNG BƯỚC CHUYỂN VỀ CHÍNH SÁCH CỦA NGÀNH NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

Ông Rémi Nono Womdim nhấn mạnh: “Những cam kết chính trị và quan hệ đối tác chiến lược với các bên liên quan chính là yếu tố then chốt cho việc chuyển đổi sang các hệ thống lương thực thực phẩm xanh và carbon thấp”.

Trong nhiều năm qua FAO đã luôn đồng hành, ủng hộ những bước chuyển về chính sách của ngành nông nghiệp Việt Nam và hoàn toàn tin tưởng rằng với sự cởi mở, lắng nghe ý kiến của các bên liên quan của Bộ NN-PTNT, các Chiến lược, Kế hoạch sau khi hoàn thiện, ban hành sẽ gặt hái những kết quả như mong muốn.

triển bền vững theo hướng nông nghiệp xanh, nông nghiệp sinh thái, tích hợp đa giá trị.

Cũng tại Hội nghị toàn thể ISG 2020, các đại biểu đã chứng kiến Bộ trưởng Lê Minh Hoan và Trưởng đại diện FAO Rémi Nono Womdim ký kết Khung chương trình hợp tác Việt Nam - FAO giai đoạn 2022-2026.

Khung hợp tác này thể hiện sự cam kết cao tiếp tục hợp tác giữa Bộ NN-PTNT và FAO trong việc thúc đẩy nông nghiệp, nông thôn Việt Nam phát

Ông Rémi Nono Womdim phát biểu tại Hội nghị : FAO sẽ tiếp tục hỗ trợ việc chuyển đổi các hệ thống lương thực thực phẩm theo hướng hiệu quả hơn, bao trùm hơn, thích ứng tốt hơn và bền vững hơn, đồng thời không để một người Việt Nam nào bị bỏ lại phía sau.

VIỆT NAM - HÌNH MẪU CỦA THẾ GIỚI VỀ TĂNG TRƯỞNG NÔNG NGHIỆP

Những năm đầu của thế kỷ 21 là giai đoạn mang tính bước ngoặt cho cho hệ thống lương thực thực phẩm Việt Nam. Xuất phát điểm là một trong những nước nghèo nhất trong những năm cuối 1980 - đầu 1990 với 60% dân số sống dưới mức đói nghèo. Nhờ quyết sách “Đổi mới” của Đảng và Nhà nước - chuyển đổi từ kinh tế kế hoạch bao cấp sang mô hình kinh tế thị trường, định hướng xã hội chủ nghĩa; đa dạng thành phần kinh tế và giải phóng tư liệu sản xuất thông qua luật đất đai năm 1993.

Việt Nam cơ bản đã thoát nghèo và đảm bảo cân đối về lương thực thực phẩm vào năm 2000. Tiếp theo đó, với chủ trương tích cực hội nhập quốc tế, gia nhập WTO năm 2007 và 17 Hiệp định thương mại tự do đã ký kết, hệ thống cung ứng, lưu thông hàng hóa, nông sản, thực phẩm của Việt Nam ngày càng trở nên gắn bó với thị trường toàn cầu.

Không chỉ đảm bảo an ninh lương thực trong nước, mà Việt Nam đã trở thành một nước có đóng góp quan trọng vào an ninh lương thực toàn cầu. Việt Nam xuất khẩu hơn 6 triệu tấn gạo mỗi năm, tức là gần 10% tổng lượng gạo xuất khẩu toàn cầu, và được xếp hạng là quốc gia xuất khẩu

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Minh Hoan

gạo thứ ba trên thế giới, chỉ sau Ấn Độ và Thái Lan. Việc tăng sản lượng nông nghiệp được tạo ra thông qua sử dụng nhiều hơn các nguồn tài nguyên, bao gồm các đầu vào vô cơ như phân bón, thuốc trừ sâu, thuốc kháng sinh (cho vật nuôi) và nước. Do đó, lượng phát thải khí nhà kính từ nông nghiệp đã tăng lên, chiếm 18% tổng lượng phát thải của Việt Nam và dự kiến sẽ đạt trên 120 triệu tấn CO2 tương đương vào năm 2030. Trong một kịch bản thông thường, một nửa số phát thải này sẽ đến từ sản xuất lúa gạo.

SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP, XUẤT KHẨU NÔNG SẢN PHẢI XANH, NHÂN ĐẠO VÀ ỔN ĐỊNH

Có thể thấy, mọi động lực của tăng trưởng nông nghiệp đều đứng trước nguy cơ suy kiệt nếu Việt Nam tiếp tục duy trì mô hình tăng trưởng nông nghiệp dựa trên sản lượng, khai thác tận kiệt tài nguyên, tận dụng lao động giá rẻ, sử dụng nhiều hóa chất... Nông nghiệp, nông thôn Việt Nam cần tiếp tục chuyển mình mạnh mẽ, với khát vọng lớn hơn, cách làm bài bản và bền vững hơn.

Đại hội XIII của Đảng đã mở ra một hướng đi mới với mục tiêu chiến lược: “Nông nghiệp sinh thái - Nông thôn hiện đại - Nông dân thông minh”. Nông nghiệp Việt Nam lại đứng trước cơ hội hóa giải mọi khó khăn thách thức, tạo ra bước chuyển ngoạn mục để trở thành một quốc gia sản xuất và cung cấp thực phẩm “Minh bạch - Trách nhiệm - Bền vững”, như tuyên bố của Chủ tịch Nước Nguyễn Xuân Phúc tại Hội nghị thượng đỉnh của Liên Hợp Quốc tháng 9 năm 2021. Đồng thời, góp phần thực hiện mục tiêu trung hòa carbon vào năm 2050 mà Việt Nam đã cam kết tại COP26.

Phát triển nông nghiệp công nghệ cao

Nông nghiệp Việt Nam không chỉ phục vụ 100 triệu dân Việt Nam, mà đã đứng vào top 15 cường quốc xuất khẩu nông sản hàng đầu thế giới, vươn tới thị trường trên 190 quốc gia và vùng lãnh thổ. Người tiêu dùng yêu cầu nông sản đảm bảo chất lượng, an toàn thực phẩm, dinh dưỡng và phân phối tiện lợi hơn. Sản xuất nông nghiệp, xuất khẩu nông sản phải xanh, nhân đạo và ổn định.

Thị trường mới đòi hỏi sản phẩm nông nghiệp phải được sản xuất có trách nhiệm với người tiêu dùng, với sự bền vững của môi trường toàn cầu. Ngược lại, thị trường cũng đòi hỏi khách hàng có trách nhiệm với người sản xuất. Họ phải được đối xử tử tế trong an toàn lao động, trong môi trường sống, trong chính sách xã hội. Và hơn thế nữa, nông nghiệp Việt Nam ngày càng phải thể hiện trách nhiệm mạnh mẽ hơn với cộng đồng quốc tế, đặc biệt về bảo tồn tài nguyên, đa dạng sinh học, giảm phát thải và ứng phó với biến đổi khí hậu.

Nông thôn và nông dân Việt Nam cần chuyển mình cùng thời đại để nắm bắt cơ hội, hội nhập và phát triển cùng với “Cách mạng 4.0”. Tư duy phát triển cần chuyển từ sản xuất sang kinh tế nông nghiệp; từ tư duy đặt nặng suất và sản lượng lên hàng đầu sang đặt giá trị làm trung tâm thông qua tích hợp các hệ giá trị khác nhau vào sản phẩm; từ tư duy tận dụng, khai thác sang bồi dưỡng và làm giàu tài nguyên phục vụ nhu cầu sản xuất bền vững; từ tư tưởng tự cung tự cấp sang tư tưởng hội nhập, hòa nhập với dòng chảy của chuỗi giá trị và các xu thế phát triển toàn cầu.

ĐỔI MỚI TƯ DUY, CÙNG NHAU HÀNH ĐỘNG

Với lợi thế địa kinh tế chiến lược, phát triển và kết nối đồng bộ hạ tầng đường thủy, đường sắt, đường bộ nội địa và liên quốc gia cùng với tăng cường năng lực quản trị và chuyển đổi số, Việt Nam hoàn toàn có thể trở thành trung tâm logistics nông nghiệp và thực phẩm khu vực châu Á - Thái Bình Dương, trung tâm chế biến nông lâm thủy sản cho khu vực Đông Nam Á, giảm thiểu được những bất ổn của chuỗi cung ứng nông lâm thủy sản toàn cầu trong tương lai, góp phần kiểm soát mất cân bằng cung - cầu thị trường nông lâm thủy sản toàn

cầu và những tác động trực tiếp đối với nông dân và người tiêu dùng trong nước, cũng như trong khu vực và trên toàn cầu.

Để chuyển mình thay đổi, ngành nông nghiệp không thể tự đứng một mình, làm một mình mà cần có sự chia sẻ, đồng hành, hỗ trợ, ủng hộ của các bộ, ban ngành Trung ương và địa phương, các tổ chức và cá nhân trong và ngoài nước. Cần phát huy vai trò chủ thể và huy động sự tham gia của người nông dân, phụ nữ, thanh niên và cộng đồng.

VIỆT NAM: PHÍA TRƯỚC CỦA CƯỜNG QUỐC LƯƠNG THỰC TRONG THẾ KỶ 21

Nông nghiệp ngày càng hội nhập, Việt Nam đặt mục tiêu đưa nông nghiệp đi theo quỹ đạo xanh, phát thải thấp để đóng góp thực hiện cam kết trung hòa carbon vào năm 2050.

Nông nghiệp Việt Nam luôn là lĩnh vực đi tiên phong trong quá trình Đổi mới và luôn là một câu chuyện thành công, góp phần đáng kể vào thành công trong công cuộc xóa đói giảm nghèo và đảm bảo an ninh lương thực. Nông nghiệp ngày càng hội nhập toàn cầu, Việt Nam đặt mục tiêu đưa nông nghiệp đi theo quỹ đạo xanh, phát thải thấp để đóng góp thực hiện cam kết trung hòa carbon vào năm 2050.

Bà Carolyn Turk, Giám đốc Quốc gia World Bank tại Việt Nam.

Tầm nhìn đó cũng sẽ giúp nông nghiệp Việt Nam giảm chi phí, sử dụng ít đầu vào và tài nguyên, tạo ra tích hợp đa giá trị, qua đó khẳng định vị thế cường quốc nông nghiệp sinh thái, trung hòa carbon, vị thế của nhà cung ứng lương thực thực phẩm Minh bạch - Trách nhiệm - Bền vững.

VIỆT NAM TỪNG BƯỚC THAY ĐỔI CÁCH TIẾP CẬN NÔNG NGHIỆP TỪ NÂU SANG XANH

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp &PTNT Lê Minh Hoan cho rằng các đơn vị thuộc ngành nông nghiệp cần nhanh chóng thoát khỏi tình trạng “tư duy toàn cầu - hành động địa phương”.

Phát biểu tại Hội nghị, Bộ trưởng Lê Minh Hoan cho biết, Việt Nam đang đứng trước 3 biến đổi lớn, là: biến đổi khí hậu, biến đổi thị trường, và biến chuyển xu thế tiêu dùng, đặc biệt là tiêu dùng xanh của thế giới.

Bên cạnh đó, một biến đổi nữa cũng đang hình thành trong những năm gần đây là cách tiếp cận của thế giới về nông nghiệp.

“Việt Nam đang từng bước thay đổi từ cách tiếp cận nông nghiệp nâu sang nông nghiệp xanh. Trước những biến đổi hầu hết đều là phi truyền thống, không riêng quốc gia nào có thể tự giải quyết, nhất là với Việt Nam đang ở đầu giai đoạn chuyển đổi từ duy kinh tế”, Bộ trưởng Lê Minh Hoan nói.

Theo lãnh đạo ngành nông nghiệp, Việt Nam cần khẳng định được giá trị trong các tổ chức quốc tế. Ông cho rằng, các đơn vị của ngành cần sớm thay đổi tư duy, nâng cao nhận thức để không lãng phí nguồn lực quốc tế, tránh rơi vào tình trạng “tư duy toàn cầu - hành động địa phương”.

Là một tổ chức toàn cầu, với tôn chỉ giảm đói nghèo, cải thiện sức khỏe và dinh dưỡng con người, nâng cao khả năng phục hồi hệ sinh thái, CGIAR đánh giá cao những nỗ lực của Bộ Nông nghiệp &PTNT thời gian qua và xem đây là đối tác chiến lược trong việc đảm bảo an ninh lương thực trong khu vực.

Ông Jean Balie, Giám đốc khu vực Đông Nam Á & Thái Bình Dương thông tin, rằng ưu tiên của CGIAR tại khu vực là tập trung giải quyết các vấn đề về đô thị hóa, biến đổi khí hậu, bất bình đẳng giới, bất bình đẳng xã hội... tại những đồng bằng lớn, chẳng hạn như đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL). Thông qua đổi mới công nghệ, xây dựng khung pháp lý, và hoàn thiện chính sách, CGIAR giúp các nước giảm nhẹ các cú sốc về kinh tế, xã hội.

“Việt Nam là thị trường phát triển nhanh tại Đông Nam Á. Hy vọng chúng tôi và Bộ NN-PTNT tiếp tục thúc đẩy hợp tác để xây dựng hệ thống lương thực, thực phẩm tốt hơn nữa, giúp người dân tiếp cận nhiều hơn với thực phẩm sạch, và một nền sản xuất ít phát thải cacbon”, ông Balie chia sẻ.

Lắng nghe ý kiến từ CGIAR, Bộ trưởng Lê Minh Hoan đánh giá, Việt Nam cần sự hỗ trợ từ nhiều tổ chức

Bộ trưởng Lê Minh Hoan (bên phải) và TS. Cao Đức Phát - nguyên Phó trưởng Ban Kinh tế Trung ương tham dự Hội nghị trực tuyến với Tổ chức CGIAR ngày 15/11/2021.

quốc tế trong các vấn đề về biến đổi gen, nghiên cứu giống, thay đổi phương thức canh tác, bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, đa dạng sinh học, nâng cao công nghệ và năng lực. Ông nhìn nhận, đây là vấn đề sống còn với chuyển đổi mô hình nông nghiệp Việt Nam.

“Chúng tôi rất cần sự hỗ trợ từ các tổ chức quốc tế như CGIAR, vừa giúp giải quyết vấn đề nội tại, vừa giúp giải quyết các vấn đề ASEAN”, Bộ trưởng nhấn mạnh.

Tại Việt Nam, một số khu vực như ĐBSCL đã có những sáng kiến như trồng lúa nuôi tôm đã tiếp cận được với nền nông nghiệp sinh thái, nhưng chưa phải một kế hoạch hành động mang tính tập thể. Để phát triển và lan tỏa, nông nghiệp Việt Nam cần nguồn lực và hỗ trợ kỹ thuật, giúp loại bỏ tư duy sản lượng và tích hợp đa giá trị.

Thông qua Hội nghị ngày 15/11, Bộ trưởng Lê Minh Hoan cam kết việc tham gia trong các diễn đàn của CGIAR, để trao đổi sâu hơn về các vấn đề của Việt Nam cũng như ASEAN. Ông cũng bày tỏ mong muốn, rằng với vị thế trung tâm khu vực, Việt Nam sẽ có một cơ hội để chuyển đổi những ý tưởng CGIAR mang lại.

Những biện pháp mà Bộ Nông nghiệp &PTNT dự định sắp tới, gồm chuyển giao và đào tạo, đề ra các chính sách cụ thể cho các đối tượng là HTX nông nghiệp, doanh nghiệp nông nghiệp, để tiếp cận các vấn đề mới mang tính hiện đại.

“Xây dựng chính sách nào cũng phải tính tới chi phí. Nếu không tính hết, chúng ta dễ rơi vào nền nông nghiệp đánh đổi. Những chi phí không những gồm chi phí đầu vào, mà còn cả các chi phí vô hình như chi phí làm tổn thương môi trường, làm biến dạng đa dạng sinh học, hệ sinh thái. Đó là lý do để Việt Nam cần những hành động quyết liệt ngay từ bây giờ”, Bộ trưởng Lê Minh Hoan nhấn mạnh.

ĐỔI MỚI TƯ DUY, XÂY DỰNG HỆ THỐNG LƯƠNG THỰC THỰC PHẨM XANH, GIẢM PHÁT THẢI

Đây là sự kiện mở đầu trong chuỗi sự kiện Đối thoại chính sách và truyền thông về phát triển nông nghiệp xanh, carbon thấp và bền vững do Bộ Nông nghiệp & PTNT phối hợp với WB thực hiện nhằm định hướng tầm nhìn của ngành nông nghiệp đến năm 2050 theo hướng phát triển xanh, carbon thấp và bền vững.

Phát biểu tại đối thoại, Bộ trưởng Lê Minh Hoan cho biết, dự thảo Chiến lược phát triển nông nghiệp nông thôn bền vững đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2050 đang được Bộ xây dựng nhằm mục tiêu cơ cấu lại ngành nông nghiệp, phát triển kinh tế nông thôn, gắn với xây dựng nông thôn mới, được thiết kế xoay quanh ba trụ cột: “Nông nghiệp sinh thái”, “Nông thôn hiện đại”, “Nông dân thông minh” hoàn toàn phù hợp với các định hướng chiến lược của quốc gia trong thời gian tới.

Bộ trưởng Lê Minh Hoan khẳng định, ngành nông nghiệp cần những bước đi táo bạo và có tầm nhìn để chuyển đổi nông nghiệp xanh và bền vững. Phải hành động ngay trong việc thay đổi mô hình phát triển nông nghiệp nhằm đảm bảo tính bền vững, cạnh tranh và khả năng phục hồi khi đối mặt với nhiều thách thức ảnh hưởng đến nông nghiệp.

Nguyên Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp & PTNT Cao Đức Phát phát biểu.

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp & PTNT Lê Minh Hoan và bà Carolyn Turk, Giám đốc Quốc gia WB tại Việt Nam đồng chủ trì đối thoại.

Bà Carolyn Turk, Giám đốc Ngân hàng Thế giới (WB) cho rằng, nông nghiệp là một trong những tác nhân chính gây nên biến đổi khí hậu khi phát thải khí nhà kính, từ lĩnh vực này chiếm 18% tổng lượng phát thải. Lượng phát thải dự kiến sẽ lên tới 120 triệu tấn CO₂ vào năm 2030; trong đó có tới một nửa xuất phát từ ngành lúa gạo. Việt Nam đã có cam kết mạnh mẽ tại COP26 đạt mức phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050, giảm khí thải metan 30% tính đến năm 2030... và đây là thách thức đối với ngành lúa gạo Việt Nam.

Theo ông Cao Đức Phát: Tới năm 2030 và nhiều năm sau đó nền nông nghiệp của Việt Nam chủ yếu vẫn sẽ là nền nông nghiệp của các hộ nông dân nhỏ. Nhưng không phải các nông hộ tự cung tự cấp mà phải là các hộ sản xuất hàng hóa quy mô ngày càng lớn.

Tuy vậy, đa số các nông hộ vẫn quá nhỏ để tự tham gia thị trường cạnh tranh quốc tế. Họ cần liên kết lại, trực tiếp hay trực tuyến. Cần có nhiều hơn các doanh nghiệp để dẫn dắt họ tham gia các chuỗi giá trị trong nước và quốc tế. Do vậy môi trường kinh doanh cần tiếp tục được cải thiện để thu hút nhiều hơn nữa doanh nghiệp trong nước và FDI.

Ông Cao Đức Phát nhấn mạnh, một nền nông nghiệp xanh, hiện đại, áp dụng cơ giới hóa và kỹ thuật tiên tiến cần có hệ thống hạ tầng cơ sở hiện đại tương ứng. Để quản trị một nền nông nghiệp kiểu mới cần bộ máy quản lý tương ứng, đủ năng lực. Cần xây dựng một hệ thống khoa học để đánh giá sự tiến bộ trong quá trình chuyển đổi của nền nông nghiệp để giám sát và kịp thời điều chỉnh.

HỢP TÁC CÔNG - TƯ: NỀN TẢNG THÚC ĐẨY NÔNG NGHIỆP XANH

Bộ trưởng Lê Minh Hoan chia sẻ, hiểu được sức mạnh hợp tác công - tư, tôn trọng lẫn nhau là tiền đề gia tăng hiệu quả hợp tác, cùng giảm thiểu các vướng mắc.

Đối tác Phát triển Nông nghiệp bền vững Việt Nam (PSAV) được thành lập năm 2010 theo “Sáng kiến tâm nhìn mới cho Nông nghiệp” hướng tới mục tiêu phát triển nông nghiệp bền vững; tăng 20% năng suất, giảm 20% đói nghèo, và giảm 20% phát thải trong sản xuất nông nghiệp (mục tiêu 20-20-20).

Phát biểu tại hội nghị, Bộ trưởng Lê Minh Hoan nhấn mạnh: “Hội nghị Đối tác phát triển nông nghiệp bền vững (PSAV) với chủ đề “Đầu tư đổi mới sáng tạo - Hướng tới một nền nông nghiệp xanh” là cơ hội tốt để chúng ta cùng đánh giá lại hiệu quả hợp tác công - tư, đầu tư trong nông nghiệp bền vững trong thời gian qua, đồng thời trao đổi thông tin, chia sẻ kinh nghiệm, thúc đẩy hợp tác, tăng cường đầu tư, vì một nền nông nghiệp xanh, hiệu quả, bền vững và thân thiện với môi trường; góp phần đưa Việt Nam thành một trung tâm đổi mới sáng tạo về lương thực, thực phẩm hàng đầu tại khu vực”.

Bộ Nông nghiệp &PTNT đã cùng các doanh nghiệp trong nước và quốc tế thành lập Mô hình đối tác công tư (PPP) để phát triển nông nghiệp Việt Nam bền vững nhằm kết nối các tác nhân trong ngành để chia sẻ kinh nghiệm, cùng nhau hợp tác phát triển chuỗi giá trị các mặt hàng nông sản chủ lực của Việt Nam.

Mô hình PPP đã được thể chế hóa thành Đối tác phát triển Nông nghiệp bền vững Việt Nam (PSAV), hiện đang triển khai 8 Nhóm công tác PPP ngành hàng, bao gồm: cà phê, chè, rau quả, thủy sản, gạo, hồ tiêu, chăn nuôi và hóa chất nông nghiệp, với sự tham gia của 120 tổ chức, gồm các cơ quan Chính phủ cả Trung ương và địa phương, các công ty trong nước và quốc tế, hiệp hội ngành hàng, viện nghiên cứu, các tổ chức quốc tế và phi Chính phủ.

Chương trình Đối tác phát triển nông nghiệp bền vững Việt Nam (PSAV) thời gian qua đã hoạt động theo đúng mục tiêu, định hướng và đạt được nhiều thành công.

Sau hơn 10 năm hoạt động, các Nhóm công tác PPP thông qua các dự án hợp tác công - tư đã xây dựng nhiều mô hình trình diễn canh tác bền vững thân thiện với môi trường và tăng thu nhập cho nông dân (như mô hình sản xuất cà phê của Nestlé, sản xuất chè của Unilever), tạo dựng được một số chuỗi giá trị liên kết bền vững đáp ứng tiêu chuẩn quốc tế của 4C, UTZ, Rainforest Alliance (như chuỗi sản xuất và chế biến khoai tây của PepsiCo, chuỗi gạo của Bayer và Vinafood 2, chuỗi chè của Unilever, IDH và Hiệp hội chè, chuỗi hồ tiêu), tiến hành đào tạo cho gần 2 triệu

Bộ trưởng Lê Minh Hoan chủ trì hội nghị Đối tác phát triển bền vững nông nghiệp Việt Nam (PSAV) chiều 8.10.2021.

lượt nông dân về phương thức canh tác bền vững

Ông Nguyễn Đỗ Anh Tuấn, Vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế (Bộ Nông nghiệp &PTNT), cho biết các dự án FDI đã đóng góp được 6.000 tỷ đồng vào ngân sách nhà nước mỗi năm, chiếm 3,2% tổng đóng góp ngân sách của FDI; xuất khẩu đạt 8,6 tỷ USD, chiếm 20,8% tổng kim ngạch xuất khẩu nông - lâm - thủy sản.

PSAV cũng góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp đặc biệt là trong ngành chế biến và cung cấp vật tư đầu vào thế hệ mới; tạo ra 500.000 lao động trực tiếp đồng thời hỗ trợ nâng cao kỹ năng cho người lao động và nông dân; giới thiệu các công nghệ mới và nâng cao năng lực quản lý chuỗi.

Tuy nhiên, do được thành lập trên cơ sở sáng kiến, chưa có tiền lệ trong và ngoài nước nên hoạt động PSAV thời gian qua còn gặp phải một số khó khăn trong hoạt động của các Nhóm công tác và Ban Thư ký PSAV.

Cụ thể là chưa thu hút được nhiều các doanh nghiệp trong nước tham gia; đặc biệt các doanh nghiệp đầu đàn dẫn dắt chuỗi giá trị của các ngành hàng chủ lực quốc gia; chưa kết nối chặt chẽ giữa các Nhóm công tác PPP với chính quyền địa phương, giữa các doanh nghiệp lớn với doanh nghiệp vừa và nhỏ, tổ chức nông dân tại địa phương; mặc dù dự án của các doanh nghiệp hiện nay thực hiện theo mô hình “công - tư” nhưng Nhà nước chưa có thông tin cụ thể về nguồn ngân sách hoặc gói hỗ trợ chính sách dành riêng cho các doanh nghiệp tham gia các nhóm công tác PPP. Chưa có cơ chế rõ ràng để các Đồng chủ trì đại diện khu vực “công” (là các đơn vị trong Bộ) tích cực thúc đẩy hoạt động của các Nhóm.

Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp &PTNT tái khẳng định sức mạnh của sự hợp tác công - tư: hiểu được sức mạnh của sự hợp tác công - tư, tôn trọng lẫn nhau là tiền đề để gia tăng hiệu quả hợp tác, cùng nhau giảm thiểu các vướng mắc.

Bộ trưởng Lê Minh Hoan mong rằng các chương trình hợp tác sẽ ngày càng đổi mới, mang năng lượng mới, tư duy mới, tích hợp đa giá trị vào nông nghiệp, gặt hái được nhiều thành công.

SÁNG KIẾN TRUNG TÂM ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VỀ LƯƠNG THỰC, THỰC PHẨM TẠI VIỆT NAM

Ông Nguyễn Đỗ Anh Tuấn, Vụ trưởng Vụ Hợp tác Quốc tế, Bộ Nông nghiệp và PTNT, Giám đốc PSAV đã chia sẻ với Hội nghị về Sáng kiến Trung tâm đổi mới sáng tạo về lương thực, thực phẩm tại Việt Nam (Food Innovation Hub).

Sáng kiến Trung tâm Đổi mới Sáng tạo về Lương thực, Thực phẩm tại Việt Nam liên kết các mạng lưới đổi mới sáng tạo trong nước và xuyên biên giới nhằm thúc đẩy ứng dụng công nghệ kỹ thuật số nhằm thúc đẩy phát triển các chuỗi giá trị nông nghiệp thông minh; mở rộng quy mô và đẩy nhanh việc chuyển đổi các hệ thống thực phẩm hiện tại của Việt Nam thành một cường quốc lương thực thực phẩm “xanh”,

bền vững, phát thải thấp

Bộ Nông nghiệp & PTNT hiện đang phối hợp chặt chẽ với Diễn đàn Kinh tế Thế giới (WEF) và Grow Asia, nghiên cứu cách thức triển khai Sáng kiến Trung tâm Đổi mới Sáng tạo về Lương thực, Thực phẩm tại Việt Nam, liên kết với mạng các mạng lưới, các sáng kiến, và các đối tác tiềm năng.

Theo như đề xuất hoạt động, Trung tâm Đổi mới Sáng tạo về Lương thực, Thực phẩm tại Việt Nam sẽ được xây dựng và hoạt động với tư cách là một tổ chức đa bên, liên ngành, tiền cạnh tranh và trung lập để tăng cường hệ sinh thái đổi mới, xây dựng trên mạng lưới hiện có và kinh nghiệm của hệ thống thực phẩm của Việt Nam là Đối tác vì Nông nghiệp bền vững trong Việt Nam (PSAV)

Phát biểu tại Hội nghị với tư cách khách mời đặc biệt, bà Maria - đại diện Diễn đàn Kinh tế Thế giới (WEF), đánh giá Việt Nam là một “cường quốc nông nghiệp”, gửi lời chúc mừng Việt Nam trở thành một trong những quốc gia đầu tiên thực hiện triển khai sáng kiến trên.

“Trung tâm Đổi mới Sáng tạo về Lương thực, Thực phẩm được ví như một chặng đường dài và vô cùng lớn lao, cần có sự nỗ lực, tập trung và tâm huyết”, đại diện WEF chia sẻ.

2021- MỘT NĂM ĐÁNG TỰ HÀO CỦA NGÀNH NÔNG NGHIỆP

Nhìn lại năm 2021, Thứ trưởng Bộ NN-PTNT Lê Quốc Doanh khẳng định ngành nông nghiệp đạt mức tăng trưởng ngoạn mục với những con số bất ngờ.

Xuất khẩu cán đích không ngờ : Kim ngạch xuất khẩu nông sản đạt 48,6 tỷ USD

Linh hoạt thích ứng, chuyển đổi

- lúa gạo, có thể gọi là một bài học từ thực tiễn để vận dụng, thay đổi cho phù hợp
- rau quả đang có sự chuyển dịch bài bản
- cây cà phê, sản phẩm rất thẳng lợi trong năm qua
- Bút phá ngành lâm nghiệp : đạt con số xuất khẩu lên đến 15,87 tỷ USD

Vai trò nền tảng của khoa học - công nghệ

Khẳng định với quốc tế về một nền nông nghiệp trách nhiệm

Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp & PTNT Lê Quốc Doanh trả lời phỏng vấn báo Nông nghiệp Việt Nam.

Giấy phép xuất bản số: 32/GP-XBBT, ngày 19/07/2010, Cục Báo chí - Bộ Thông tin và Truyền thông

Hợp tác xuất bản: Công ty TNHH Dịch vụ và thương mại ATC Việt Nam

Ý kiến đóng góp xin gửi về: Văn phòng ISG, Phòng 102-104, Nhà B4, Bộ Nông nghiệp và PTNT, Số 2, Ngọc Hà, Ba Đình, Hà Nội

Tel: 024 37711 736 ❖ Email: isgmard@mard.gov.vn ❖ Website: www.isgmard.org.vn